

รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

โรงเรียนวัดบึงทองกลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

Model for Creating a Professional learning Community to Enhance Learners'

Learning Achievements, Watbueingthonglang School (Pitakwittayakarn), Bang

Kapi District Office, Bangkok

ปรีดาวรรณ อินทวิมลศรี

Preedawan Intavimalsri

ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดบึงทองกลาง(พิทักษ์วิทยาการ) กรุงเทพมหานคร

Expert director Wat Bueng Thong Lang School (Pita Wittayakarn), Bangkok

Email: Preedawan.04@gmail.com

Received: 3 May 2022

Revised: 21 June 2022

Accepted: 1 December 2022

บทคัดย่อ

การวิจัย รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองกลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) ศึกษาผลที่เกิดจากรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในด้านพฤติกรรมการสร้างชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และ3) ประเมินรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่จัดขึ้นก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อีกทั้ง 4) สอบถามความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง เกี่ยวกับผลจากการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง 822 คน เครื่องมือที่ใช้ 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู 2) แบบประเมินรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) แบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของครู 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มี 4 องค์ประกอบหลัก 75 องค์ประกอบย่อย 2. ผลที่เกิดจากรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก 3. ผลการประเมินรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมครูมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการสอบถามประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า

ความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่าอยู่ในระดับ มาก

คำสำคัญ: รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

Abstract

Research, Model for Creating a Professional Learning Community to Enhance Learners' Learning achievements, Watbuengthonglang School (Pitakwittayakarn), Bangkok District Office Bangkok The objectives are to 1) create a model for building a community of professional learning to enhance learners' learning achievements. 1) Create a model for creating a community of professional learning to enhance learners' learning achievements. 2) to study the effects of the professional learning community building model to enhance the learning achievement of learners in terms of the behavior of creating a community of professional learning of teachers in terms of learning achievements according to the learning subject group of students in grades 1 - 6; and 3) Evaluate the model of building a community of professional learning to enhance learners' learning achievements. According to the opinions of teachers about the components of the learning community building model that were held before and after applying the professional learning community building model. 4) Ask about the satisfaction of teachers, students, and parents about the effect of using the professional learning community building model. The sample was 822 people. Tools to be used 1) Observational form for professional learning community building behavior of teachers 2) An evaluation form for creating a professional learning community to enhance the learning outcomes of learners; 3) a questionnaire on the satisfaction of teachers towards the professional learning community building model. 4) Student satisfaction questionnaire on teachers' learning management 5) Parents' satisfaction questionnaire on student outcomes The statistics used were percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research were as follows: 1. Building a community of professional learning to enhance learners' learning achievements consisted of 4 main components and 75 sub-components. 2. Effects arising from the model of creating a community of professional learning to enhance learners' learning achievements Regarding the behavior of teachers in building a community of professional learning, it was found that they were at a high level. 3. The results of the assessment of the model of creating a community of professional learning to enhance learners' learning achievements according to the teacher's opinion Overall, the teachers had a highest level of practice. 4. The results of the teacher satisfaction assessment questionnaire students and parents It was found that the teachers' satisfaction towards the model of creating a professional learning community to enhance the learners' learning achievement was at the highest level. The students' satisfaction with the teacher's learning management. It was found that it was at the highest level and the satisfaction of the parents with the outcomes on the students. found to be at a high level.

Keyword: Creating a community of professional learning Model, Student achievement

บทนำ

กระแสของโลกในศตวรรษที่ 21 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 12) ที่เป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคคล องค์กร และชุมชนแห่งการเรียนรู้การจัดการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม (Holden & Connelly, 2004: 25) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเกิดจากการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากเดิมสู่การเป็นผู้นำแบบสนับสนุนและภาวะผู้นำร่วมมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของครูทุกคนในกระบวนการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยกระจายความเป็นผู้นำให้แก่ครู เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครู ผู้บริหารและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้และนำพาผู้เรียนไปสู่กระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องลดความรู้สึกโดดเดี่ยวและความรู้สึกแตกแยกไม่ให้เกิดกับครูในโรงเรียน อีกทั้งมุ่งเน้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการมุ่งมั่น พัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องนำแนวคิดข้อมูลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมา ปรับเปลี่ยนแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน(Stoll,2006 : 221-258) ดังนั้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(Professional Learning Community: PLC) พบว่า ครูเป็นตัวจักรที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความคิด ทักษะในการทำงาน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในสังคมแห่งความรู้ต่อไป ทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีชุมชนครูเป็นกลุ่มขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา การพัฒนาครูจะทำให้ระบบการศึกษาไทย ประสบผลสำเร็จ ครูจึงต้องมีการพัฒนาวิชาชีพโดยการรวมกลุ่มครู โดยผู้บริหารสามารถกระตุ้นครูให้ต้องการพัฒนาตนเองใฝ่รู้ใฝ่เรียนพัฒนางานร่วมกัน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายในโรงเรียน โดยมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายให้มีการเปลี่ยนแปลงจากการทำงานของครูแบบโดดเดี่ยว แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองมาร่วมกันทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยจึงต้องการสร้างรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ)สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียนก่อให้เกิดคุณภาพและความพึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อสอบถามความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาวิชาชีพ โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันคือพัฒนาผู้เรียนและผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 1.1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบันตามความต้องการของครูในเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู รวมทั้งการบันทึกร่องรอยเอกสารเชิงประจักษ์จากการเรียนรู้และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในวิชาต่าง ๆ ให้ดีขึ้นรวมทั้งต้องการในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

ขั้นตอนที่ 1.2 ขั้นศึกษาหลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ และคุณลักษณะของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และแนวทางการนำไปใช้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 1.3 ขั้นถอดบทเรียนศึกษาแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนต่างๆ ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการนำไปใช้ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย จำนวน 16 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1.4 ศึกษาและเลือกองค์ประกอบต่างๆ ขึ้นมาเป็นโครงสร้างของรูปแบบ โดยสรุป ผู้วิจัยที่ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ถอดบทเรียนการปฏิบัติและสังเคราะห์เอกสารของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและเลือกองค์ประกอบต่าง ๆ ขึ้นมาเป็นโครงสร้างฉบับร่างของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากนั้นนำโครงสร้างฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการศึกษา เป็นผู้บริหารโรงเรียนหรือเป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาด้านการบริหารการศึกษา ด้านวิจัยและการประเมินผล หรือเป็นศึกษานิเทศก์ที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ซึ่งจำนวนที่เหมาะสมกับการสนทนากลุ่ม(Focus Group) โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน จะเป็นการสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะโต้ตอบและโต้แย้งกันดีที่สุดเพื่อหาคำตอบช่วยเสริมให้งานวิจัยสมบูรณ์ขึ้น ในการร่วมพิจารณาโดยสนทนากลุ่ม(Focus Group) ครั้งที่ 1 เพื่อสร้างรูปแบบและนำข้อมูลจากสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครั้งที่ 2 เพื่อตรวจสอบรูปแบบมาสรุปสร้างเป็นรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักและ 75 องค์ประกอบย่อย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการแนวคิดในการกำหนดรูปแบบ

1. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนพร้อมที่จะรับการพัฒนา
4. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ ประเมินผล และสรุปผลเพื่อแก้ไขพัฒนา
5. ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันท างานเป็นทีมและมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน
6. ส่งเสริมให้ครูได้เปิดใจเรียนรู้ วิธีการท างานจากเพื่อนครู จากครูที่มีประสบการณ์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
7. ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองไปสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จของผู้เรียนเป็นสำคัญ

8. ส่งเสริมให้ครูได้ช่วยกันตัดสินใจ แก้ปัญหาได้ตรงกับความต้องการของครู
9. ส่งเสริมให้ครูรวมกลุ่มพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1. เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมพลังของทุกฝ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน
3. เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยการพัฒนาผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 7 คุณลักษณะ ดังนี้

คุณลักษณะที่ 1 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Value and Norms)

- 1.1 ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มของกลุ่มเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 1.2 ร่วมกันสร้างทีมครูกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน
- 1.3 ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 1.4 ร่วมกันดำเนินกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 1.5 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.6 ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้
- 1.7 ร่วมกันพัฒนาวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มครู
- 1.8 ร่วมติดตามนิเทศ ประเมินผล การประชุมกลุ่ม
- 1.9 ร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเพื่อปรับปรุงแก้ไข

คุณลักษณะที่ 2 การมีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective Focus student learning)

- 2.1 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน
- 2.2 วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล
- 2.3 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.4 ร่วมกันนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้
- 2.5 ทบทวนกิจกรรมที่จัดเพื่อผู้เรียนกับเป้าหมายที่วางไว้

คุณลักษณะที่ 3 การร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration)

- 3.1 ร่วมกันวางแผนจัดทำตารางแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3.2 ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของการจัดการเรียนรู้
- 3.3 ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียน
- 3.4 มีการรวมกลุ่มขยายผล องค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อการจัดการเรียนรู้
- 3.5 มีความเป็นกัลยาณมิตรในการร่วมมือกันทำงาน
- 3.6 ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในวางแผนการสอน การสังเกตการสอน และการสะท้อนผลของผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง
- 3.7 ร่วมกันสรุปหาแนวทาง วิธีการแก้ไข เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียน

คุณลักษณะที่ 4 การรับฟังจากผู้รู้และผู้มีประสบการณ์ทางการจัดการเรียนรู้ (Expert Advice)

- 4.1 ร่วมกันวางแผนให้ครูผู้มีประสบการณ์ทางการจัดการเรียนรู้เพื่อให้คำปรึกษาเพื่อนครู ในการจัดการเรียนรู้
- 4.2 เปิดใจรับฟังคำแนะนำจากผู้บริหารและครูผู้มีประสบการณ์ทางการจัดการเรียนรู้
- 4.3 สร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 4.4 ติดต่อ/สื่อสาร/รับฟังข้อเสนอแนะผ่านช่องทางที่หลากหลาย

คุณลักษณะที่ 5 การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ (Reflection)

- 5.1 มีการวางแผน กำหนดชั่วโมงในการพบกลุ่ม
- 5.2 มีการกำหนดผู้เข้าร่วมกลุ่มในการสนทนาโดยมีครู ผู้บริหารและครูผู้มีประสบการณ์ทางการจัดการเรียนรู้
- 5.3 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ระหว่างครู ผู้บริหาร และครูผู้มีประสบการณ์ ทางกา

จัดการเรียนรู้

5.4 มีการให้ข้อมูลสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อแก้ไขและพัฒนาผู้เรียน

5.5 มีการนำเสนอผลงานเพื่อที่จะปรับปรุงและพัฒนาในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คุณลักษณะที่ 6 ภาวะผู้นำ (Leadership)

6.1 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้เกิดภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้

6.2 มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลและร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้

6.3 ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้นำครู(Model Teacher) กับสมาชิกในกลุ่ม(Buddy Teacher)

6.4 สร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง

6.5 ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

คุณลักษณะที่ 7 เจือใจสนับสนุนสู่ความสำเร็จ (Supportive Condition)

7.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีการยกย่องและให้เกียรติต่อครู

7.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือติดตามให้กำลังใจอย่าง

สม่ำเสมอ

7.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องจัดสรรเวลาของตนเองเข้าร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูทั้งเป็น

รายบุคคลและรายกลุ่ม

7.4 สถานศึกษามีการกำหนดชั่วโมงพูดคุยของกลุ่มครูที่ชัดเจน

7.5 ยอมรับและเชื่อมั่นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของผู้เรียน

7.6 ทุกคนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพซึ่งกันและกัน

7.7 มีผู้นำและผู้ตามในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

7.8 มีการประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

7.9 มีปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้

1. ชั้นวางแผน (P)

1.1 ผู้บริหารสร้างความเข้าใจแก่ครูเรื่องการนิเทศภายในด้วยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

(PLC)

1.2 กระตุ้นให้ครูเห็นคุณค่าความสามารถของตนเองรวมกลุ่มครูกลุ่มสาระเดียวกัน ร่วมทำงานเพื่อพัฒนาการ

จัดการเรียนการสอนของครู

1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน กำหนดบทบาท หน้าที่และจัดปฏิทินการทำงาน

1.4 วางแผนวิเคราะห์ปัญหา เพื่อเรียนรู้ที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองของครูเพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.5 กำหนดตารางวันเวลาในการพบกันและกำหนดจุดประสงค์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ชัดเจน

2. ชั้นดำเนินการ (D)

2.1 ร่วมมือ ร่วมพลัง ของผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามตารางที่นัด

หมาย

2.2 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หาสาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม

2.3 ร่วมกันเล่าเรื่องที่รู้สึกร่วมกันฟัง ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามและสร้างบรรยากาศที่

เป็นกัลยาณมิตร

2.4 นำแนวทางที่สรุปเรียนรู้ร่วมกันนำไปแก้ปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนและบันทึกการดำเนินการใน Log book ของกลุ่ม/รายบุคคล

2.5 ร่วมกันสังเกตการสอนและเยี่ยมชมห้องเรียน

3. ขั้นตรวจสอบทบทวนและประเมินผล (C)

3.1 ร่วมกันอภิปรายผลจากการสังเกตการสอน เยี่ยมชมห้องเรียน เก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงานมาพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.2 ร่วมกันรับฟังคำแนะนำจากผู้บริหาร ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนผลการปฏิบัติงาน

3.3 เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมให้ทบทวนข้อมูลที่สะท้อนผลการแก้ไขพัฒนาบันทึกการดำเนินงานใน Log book ของกลุ่ม/รายบุคคล

3.4 ร่วมกันตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ จากการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกภาคเรียนต่อผู้บริหาร

3.5 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมโดยผู้บริหารและทีมงานวิชาการสม่ำเสมอ

4. ขั้นสรุป เพื่อแก้ไขปรับปรุง (A)

4.1 ร่วมกันสรุปผลวิธีการปฏิบัติงาน/แนวทางแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการใช้กระบวนการ PLC

4.2 ร่วมกันส่งเสริมให้กำลังใจ สนับสนุนครูในกลุ่มให้ใช้ความรู้ ความสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ

4.3 ยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่ร่วมพัฒนาขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ในโรงเรียน

4.4 สร้างเครือข่ายเผยแพร่ผลงานครูร่วมกับโรงเรียนอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 การใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) โดยปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการสนทนากลุ่ม(Focus Group) ครั้งที่ 2 ซึ่งได้เสนอแนะแนวทางไว้ในการนำรูปแบบไปใช้ 2 ปีการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน โดยประเมินผลด้านพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 รวมทั้งประเมินความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สร้างขึ้นก่อนและหลังการใช้รูปแบบ 2 ปีการศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินเพื่อสอบถามความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยสอบถามครู ประชากรทั้งหมด 102 คน สอบถามนักเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิจากตารางของเครซีและมอร์แกน (Kreicic and Morgan.1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน จากประชากร 1,714 คน แต่การวิจัยครั้งนี้ใช้ระดับชั้นเป็นหน่วยสุ่มโดยสุ่มมาระดับชั้นละ 60 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 360 คน สำหรับผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นละ 60 คน ได้จากการใช้นักเรียนเป็นหน่วยสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 822 คน (ครู 102 คน นักเรียน 360 คน ผู้ปกครอง 360 คน)

ผลการวิจัย

1. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มี 4 องค์ประกอบหลัก 75 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 4 องค์ประกอบหลักคือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการแนวคิดในการกำหนดรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 9 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 3 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 7 คุณลักษณะ คือ 1) การมีค่านิยม และบรรทัดฐานร่วมกัน มี 9 องค์ประกอบย่อย 2) การมีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของ มี 5 องค์ประกอบย่อย 3) การร่วมมือร่วมพลัง มี 7 องค์ประกอบย่อย 4) การรับฟังจากผู้รู้ และผู้มีประสบการณ์ทางการจัดการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบย่อย 5) การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบย่อย 6) ภาวะผู้นำ มี 5 องค์ประกอบย่อย 7) เงื่อนไขสนับสนุนความสำเร็จ มี 9 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการน ารูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน (P) มี 5 องค์ประกอบย่อย 2) ขั้นด าเนินการ(D) มี 5 องค์ประกอบย่อย 3) ขั้นตรวจสอบและประเมินผล(C) มี 5 องค์ประกอบย่อย 4) ขั้นสรุปเพื่อแก้ไขปรับปรุง(A) มี 5 องค์ประกอบย่อย 4) ขั้นสรุปเพื่อแก้ไขปรับปรุง(A) มี 4 องค์ประกอบย่อย

2. ผลที่เกิดจากรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า ครูมีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด คือขั้นวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้

3. การประเมินรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยภาพรวม หลังการใช้รูปแบบ ครูมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการสอบถามประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับผลจากการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า

4.1 ความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมครูมีความพึงพอใจรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่า โดยภาพรวม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอยู่ในระดับมาก

สรุปผล

รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เกิดจากการศึกษาเอกสารทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์เอกสาร ถอดบทเรียนศึกษาแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียนต่าง ๆ ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยศึกษาและเลือกองค์ประกอบขึ้นมาเป็นโครงสร้างของรูปแบบและผ่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาโดยการสนทนากลุ่ม(Focus Group) ครั้งที่ 1 (การสร้างรูปแบบ)และครั้งที่ 2 (การตรวจสอบรูปแบบ) สรุปผลการวิจัย ได้รูปแบบรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 75 องค์ประกอบย่อย จากนั้นนำรูปแบบมาทดลองใช้ในโรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เป็นเวลา 2 ปีการศึกษา สรุปผลจากการนำรูปแบบไปใช้มีดังนี้ 1. ผลที่เกิดจากรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่าอยู่ในระดับมาก 2. ผลการประเมินรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมครูมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3. ผลการสอบถามประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครอง พบว่าความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของ

นักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่าอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

1 การวิจัยรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการแนวคิดในการกำหนดรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และมี 75 องค์ประกอบย่อย โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ศึกษาเอกสารหลักการแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ศึกษาองค์ประกอบ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และถอดบทเรียน ศึกษาแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์เอกสารสร้างเป็นองค์ประกอบของรูปแบบ

2. ผลที่เกิดจากการทดลองใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2.1 ผลสังเกตพฤติกรรมกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่าโดยภาพรวมครูมีพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูทุกระดับชั้นได้ร่วมกันประชุมสรุปสิ่งที่ครูควรพัฒนาในเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูและสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งพบว่าครูมีสิ่งที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการเก็บร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์จากการจัดการเรียนรู้ จะต้องเริ่มจากการพัฒนาตนเองของครูก่อนแก้ปัญหาการทำงานของครู ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองในงานที่ปฏิบัติประจำด้านการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนวัดบึงทองหลาง(พิทักษ์วิทยาการ) จะทำให้ครูมีพฤติกรรมกระตือรือร้น ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในการสอนของครู ได้มีการพูดคุยกับผู้บริหารกับคณะครูในโรงเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการสอนจากการทำงานของครูก็จะเกิดประโยชน์เพราะการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดโดยเฉพาะครูต้องเรียนรู้ตลอดเวลาเรียนรู้ในวิชาชีพของตนเองซึ่งสอดคล้องกับสมพร ญาณสูตร(2555: 255-270) แนวคิดที่ว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นเน้นให้คณะครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ และนำความคิดเห็นมาใช้ในการตัดสินใจ ให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูล ร่วมแสดงความคิดเห็นพัฒนาสถานศึกษา โดยส่งเสริมความเป็นผู้นำให้คณะครูได้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2.2 ผลการเปรียบเทียบด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผลการเปรียบเทียบการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปีการศึกษา 2559 กับปีการศึกษา 2560 พบว่าปีการศึกษา 2560 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าปีการศึกษา 2559 คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศทุกวิชาในปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 ซึ่งสอดคล้องกับณัฐธยาน์ การุณ (2554: 32) ได้กล่าวว่าการสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะและความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งวัดได้ในรูปของคะแนนจากการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสอดคล้องกับพิรุณโพรย สำโรงทอง(2554: 17) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถอันเกิดจากการจัดการเรียนการสอนของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงจัดเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งที่จะนำไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพ ในการสอนของครูและเป็นเครื่องชี้วัด

ความสามารถของนักเรียนดังนั้นการที่โรงเรียนวัดบึงทองกลาง(พิทักษ์วิทยาการ) ได้สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาอย่างต่อเนื่องทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอเนย์ (SENECHAL, A,2011: 152-159) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการตรวจสอบปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าส่วนที่เป็นจุดแข็งคือการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. ผลการประเมินรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองกลาง (พิทักษ์วิทยาการ)

3.1 ก่อนนำรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติด้านการจัดการเรียนรู้ของตนเองอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อผู้บริหารได้ให้ความสนใจกับครูผู้สอน แสดงให้เห็นถึงความจริงจังความจริงจังให้ครูทุกคน ตระหนักในการพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันเป็นกิจกรรมที่ทำให้ตลอดเวลาในโรงเรียนของตนเอง ในการร่วมมือของทุกฝ่ายแทนการทำงานของครูตามลำพัง เปิดใจเรียนรู้วิธีการทำงานต่าง ๆ จากเพื่อนครูที่มีประสบการณ์ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาพร้อมกันได้ตรงกันความต้องการของครู ส่งเสริมให้ครูรวมกลุ่มพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องทำให้หลังการใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะเห็นได้ว่าครูได้ร่วมกันปฏิบัติตามรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์ประกอบในรูปแบบของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองกลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สามารถปฏิบัติได้จริงเป็นองค์ประกอบที่ได้มาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์เอกสาร รวมทั้งถอดบทเรียนศึกษาแนวปฏิบัติของโรงเรียนต่าง ๆ ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รวมทั้งผ่านขั้นตอนของผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่ม FOCUS GROUP ในการสร้างและตรวจสอบรูปแบบ 2 ครั้ง จึงได้องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบมาใช้ในโรงเรียนวัดบึงทองกลาง(พิทักษ์วิทยาการ) เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญทำความเข้าใจกับครูและครูมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้พร้อมที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนเองและนำรูปแบบไปใช้อย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญติดตามนิเทศเข้าร่วมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กับครูสม่ำเสมอตามตารางที่นัดหมายและตรวจสอบรายงานผลการปฏิบัติของครู ให้กำลังใจครูทุกคนในทุกภาคเรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมนสิข สิริธิสมบูรณ์ (2559:18-29) ที่ว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเกิดขึ้นได้มีหลักการคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องให้ความสำคัญก่อน ต้องเข้าใจให้ทุกคนตระหนักโดยมีบริบทของโรงเรียนเป็นตัวตั้งสำหรับกระบวนการ PLC และระเบิดจากข้างในโดยผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายต้องเห็นความสำคัญและพร้อมที่จะพัฒนา โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกขั้นตอนให้ครูเปิดใจเรียนรู้จากเพื่อนครูผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นครูที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญด้านการสอนเพื่อมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านหลักสูตรด้านการปฏิบัติการสอนและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดย PLC เป็นกระบวนการพัฒนาครูที่ประหยัดงบประมาณครูไม่ขาดสอนแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง

3.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการสร้างรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนวัดบึงทองกลาง(พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิกรุงเทพมหานคร

3.2.1 ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูทุกกลุ่มสาระทุกสายชั้นร่วมมือร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้ความรักและเป็นจุดประสงค์หลักให้เกิดบรรยากาศที่มีความผูกพันต่อกันให้ทุกคนทุกฝ่ายทำสิ่งดี ๆ ให้กับตนเองและอาชีพที่ทำ รักในการพัฒนาผู้เรียน เมื่อทุกคนมีความรักในอาชีพของตนเองก็จะผูกพันช่วยเหลือกันเริ่มตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และจากนั้นรวมกลุ่มกันช่วยเหลือกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกัลยาณมิตรต่อกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คณะกรรมการเครือข่ายพัฒนา

วิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาศุสุสภา(2559: ออนไลน์) ได้ให้ข้อมูลว่าการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อาจไม่ต้องมีสมาชิกครบทุกองค์ประกอบแต่อย่างน้อยก็ต้องมีครูผู้สอน (MODEL TEACHER) ครูร่วมเรียนรู้ (BUDDY TEACHER) ร่วมมือกันทำงานด้วยดีเป็นมิตรต่อกัน ทางโรงเรียนก็สามารถดำเนินการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้แล้ว

3.2.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนวัดบึงทองกลาง (พิทักษ์วิทยาการ) ได้ใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยดำเนินการตามขั้นตอนตั้งแต่ขั้นวางแผน (P) ขั้นตอนดำเนินการ(D) การตรวจสอบทบทวนและประเมินผล(C) ขั้นสรุปเพื่อแก้ไข(A) ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการสอน เยี่ยมชมห้องเรียน การร่วมกันพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอภิปราย จากการสังเกตการสอนและสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามรูปแบบที่กำหนดทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ครูได้พัฒนาตนเอง ครูมีการนำเสนอเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์น่าสนใจมีเทคนิคการสอนดี สอดคล้องกับแนวคิดของ สมหวัง วิทยาปัญญาพันธ์(2558: ONLINE) ได้ให้แนวคิดว่าการจัดการเรียนรู้ของครูให้สนุก และเกิดผลทางการเรียนรู้และนักเรียนพึงพอใจนั้น ควรปฏิบัติให้ผู้เรียนมีการสัมผัสของจริง จัดให้มีประสบการณ์ตรง(LEARNING BY DOING)

3.2.3 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่าโดยภาพรวม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนวัดบึงทองกลาง (พิทักษ์วิทยาการ) ได้ใช้รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมมือร่วมพลังในการพัฒนาผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยการให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและครูในกลุ่มระดับสายชั้นเดียวกัน ได้ร่วมกันวางแผนร่วมกันดำเนินการร่วมกันฝึกซ้อมให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานกับผู้อื่นอย่างต่อเนื่องเป็นการฝึกคุณลักษณะนิสัยจนนักเรียนเกิดความเคยชิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวินัส จีวะรัตน์(2555:145) ได้ให้แนวคิดว่าการที่ผู้ปกครองจะพึงพอใจเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนนั้นควรส่งเสริมให้ครูกับผู้ปกครองได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถของบุตรหลานอย่างต่อเนื่องโดยเน้นรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา อำนวยความสะดวกในการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

1. รูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักและ 75 องค์ประกอบย่อย ควรนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน
2. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูพบว่า ครูมีพฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งเป็นสิ่งใหม่ให้ครูได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสม และเกิดประโยชน์กับครูอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของครูและพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าหมายต่อไปมากยิ่งขึ้น
- 3.การประเมินหลังการใช้รูปแบบ ผลการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณารายข้อ ครูมีการปฏิบัติรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกข้อก็ตามแต่โรงเรียนอาจพิจารณาเป็นรายข้อที่ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เพื่อส่งเสริมครูในการปฏิบัติให้ข้อเหล่านี้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและร่วมกันวางแผนให้ครูมีประสบการณ์ทางการจัดการเรียนรู้เพื่อให้คำปรึกษาเพื่อนครูในการจัดการเรียนรู้
4. การประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครองนั้น พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในระดับมากที่สุด จึงควรส่งเสริมให้โรงเรียนสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นและสร้างบรรยากาศที่ดีต่อกัน มีมิตรต่อกันในโรงเรียนในเบื้องต้นก่อนเป็นอันดับแรก ตามบริบทของแต่ละ

โรงเรียน เพื่อครูจะได้ไปพัฒนานักเรียนต่อไป ส่วนผู้ปกครองนั้นมีความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในระดับมากแต่มีข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นครูควรมหากิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ศุภสภา. (2559, 30 มีนาคม). *การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ* (ออนไลน์). www.ksp.or.th.
- ณัฐธยาน์ การุญ. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการสอนตามคู่มือครู*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. https://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/727/1/Nutthaya_K.pdf.
- พิรุณโพรย สำโรงทอง. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. https://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/733/1/Pirounproy_S.pdf
- มนสิข สิริธสมบุญรณ์. (2559). *การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*.
- วินัส จีวะรัตน์. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลพังงา ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพังงา.วารสารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(1),136-147.*
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/97987>.
- สมพร ญาณสูตร. (2555). *องค์ประกอบการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตภาคใต้ฝั่งตะวันออก.วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ,7(1):255-270.* <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/HUSOTSU/article/view/43441>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2552-2561)*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิค.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3):607-610.
- Senechal, A. (2011). *Improving Student Achievement by Investigating Factors Influencing High School Teacher' Use of Professional Learning Communities*. New Brunswick Walden. <https://www.proquest.com/docview/855816789/previewPDF/DEE4B4631B24450DPO/1?accountid=146476>
- Holden, M. & Connelly, S. (2004). *The learning city : Urbansustainability education and building toward WUF legacy*. Ottawa : Government of Canada.
- Stoll,L.,Bolam,R.,McMahon,A.,Wallace,M.,and Thomas.S. (2006). คณะกรรมการเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ศุภสภา. Professional Learning Communities: A review of the Literature. *Journal of Education Change*. 7:221-258. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10833-006-0001-8>.